Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului național antifraudă pentru anii 2026-2028

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr.ctr.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		Avizare și consultare publică (*prin solicitarea nr. 1869-18-69-885 din 16.03.2026***)**	
Cancelaria de Stat Nr.21/1-69-3280 din 23.03.2026	1	La acțiunea **4.1 Identificarea necesităților de dezvoltare profesională continuă în domeniul antifraudă**, se propune excluderea Cancelariei de Stat din lista autorităților responsabile, întrucât aceasta nu deține competențe funcționale în identificarea necesităților de dezvoltare profesională pe domenii sectoriale. În acest sens, se invocă prevederile Regulamentului cu privire la dezvoltarea profesională continuă a funcționarilor publici (Anexa nr. 10 la HG nr. 201/2009), precum și ale Regulamentului privind evaluarea performanțelor profesionale ale funcționarului public (Anexa nr. 8 la HG nr. 201/2009), care stabilesc cadrul normativ aferent procedurilor, factorilor implicați și atribuțiilor în procesul de identificare a necesităților de instruire.	***Se acceptă***
	2	La acțiunile **4.2 și 4.3**, se propune revizuirea listei executorilor, prin excluderea Cancelariei de Stat și a INAMP, cu desemnarea ICFS în calitate de autoritate responsabilă. Totodată, INAMP poate fi menționată în calitate de instituție co-responsabilă, în funcție de necesități, în calitate de prestator de servicii de instruire. Potrivit pct. 4 din Anexa nr. 10 la HG nr. 201/2009, sistemul de dezvoltare profesională continuă este descentralizat, autoritățile publice având competență deplină pentru planificarea și realizarea instruirilor în domeniul lor de specialitate. În consecință, Cancelaria de Stat nu elaborează programe și nu organizează instruiri pe domenii sectoriale. Conform pct. 8 subpct. 1 lit. a) din aceeași anexă, instruirea externă este organizată și coordonată, după caz, de ministere și alte autorități publice pentru specialiștii din domeniul lor de competență. Prin urmare, pentru domeniul antifraudă, ICFS urmează să exercite rolul de coordonare și organizare a instruirilor de specialitate.	***Se acceptă*** *În acest context compartimentele au fost redactate și prezentate în următoarea formă: „Îmbunătățirea abilităților (TIC) și cunoștințelor angajaților ICFS responsabili de protecția intereselor financiare ale statului și ale UE”.*

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td>În conformitate cu pct. 8.2.2 și 8.2.4 din HG nr. 167/2005, INAMP are rol de prestator de servicii de instruire, realizând programe incluse în planurile de formare profesională, în limita
resurselor bugetare disponibile și/sau la solicitarea autorităților publice, în bază contractuală sau în parteneriat.
Concomitent, pct. 19–20 din Anexa nr. 10 la HG nr. 201/2009 reglementează mecanismele de finanțare a dezvoltării profesionale, care pot fi realizate atât centralizat (din bugetul de stat), cât</td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td rowspan="2">Cancelaria de Stat
Nr.21/1-69-3109 din
18.03.2026</td>
<td>1</td>
<td>La Capitolul III – Obiectivul general și obiectivele specifice, Programul va fi completat cu indicatori de rezultat aferenți obiectivelor stabilite, precum și cu valori de referință și valori țintă pentru aceștia. Indicatorii vor permite măsurarea progresului în implementarea Programului și vor asigura formularea obiectivelor în conformitate cu principiul SMART (specifice, măsurabile, acceptabile, realizabile și încadrate în timp). Model: Obiectivele specifice, indicatorii de rezultat și țintele propuse pentru aceștia
<table>
<tr>
<td>Obiectivul general</td>
<td>Obiectivul specific</td>
<td>Indicatorul de rezultat</td>
<td>Valoarea de referință</td>
<td>Ținta intermediară (relevantă pentru procesul de evaluare intermediară)</td>
<td>Ținta finală</td>
</tr>
</table>
</td>
<td>Se acceptă
În tabelul nr. 1 sunt descrise obiectivele specifice, indicatorii de impact și țintele care urmează a fi atinse.</td>
</tr>
<tr>
<td>2</td>
<td>La Capitolul IV – Impact, capitolul va fi completat cu indicatori de impact și de rezultat, precum și cu valori de referință și valori țintă la nivelul obiectivului general și al obiectivelor specifice. Indicatorii vor fi corelați cu documentele strategice relevante, precum Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, Strategia securității naționale a Republicii Moldova, Programul de activitate al Guvernului și Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice 2023–2030, precum și cu recomandările organismelor europene competente în domeniul antifraudă. Pentru o prezentare mai clară și ușor de înțeles, recomandăm utilizarea unui model de tabel care să includă lista obiectivelor generale, după cum urmează.</td>
<td>Se acceptă
Conform Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național antifraudă pentru anii 2026 - 2028, impactul este corelat cu documentele relevante enunțate în aviz, iar furnizorii și termenele de realizare sunt prevăzuți în coloanele 6 și 7 din Planul de acțiuni.</td>
</tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td></td><td>Model:
<table>
<tr><th>Nr.</th><th>Indicatori de impact/rezultat</th><th>Valoarea de referință 2025</th><th>Valoarea țintă 2028</th><th>Furnizor de date</th></tr>
<tr><td>Obiectivul General 1</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>1.1</td><td>Centrul Național Anticorupție (CNA)</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>1.2</td><td>Serviciul Fiscal de Stat</td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>3</td><td>La Capitolul V - Costuri, Programul va detalia costurile prin indicarea resurselor financiare necesare pentru implementarea fiecărui obiectiv specific, corelate cu programele și subprogramele bugetare relevante, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 privind planificarea strategică. Vor fi indicate resursele financiare planificate pentru perioada de implementare, în conformitate cu cadrul bugetar pe termen mediu, precum și resursele estimate pentru perioada care depășește acest cadru la momentul aprobării Programului. De asemenea, vor fi indicate distinct resursele provenite din asistența externă și costurile neacoperite.</td><td>Se acceptă
Tabelul nr. 2 a fost comepletat cu costuri în conformitate cu ajustările la cadrul bugetar pe termen mediu.</td></tr>
<tr><td></td><td>4</td><td>La Capitolul VIII – Proceduri de raportare, capitolul va fi completat cu precizarea frecvenței rapoartelor, a responsabilităților instituțiilor implicate și a mecanismelor de remediere a acțiunilor nefinalizate sau a indicatorilor neîndepliniți. Procedura de raportare va asigura colectarea sistematică a datelor relevante pentru indicatorii de impact și rezultat și va permite evaluarea progresului în implementarea Programului.</td><td>Se acceptă
Conform prevederilor pct. 2 – 3 din proiectul hotărârii cu privire la Programul național antifraudă sunt stabilite expres termenele și frecvența raportării.</td></tr>
<tr><td></td><td>5</td><td>La Capitolul IX - Planul de acțiuni, pentru toate acțiunile şi subacțiunile prevăzute, indicatorii de monitorizare vor fi formulați în mod cuantificabil, cu indicarea expresă a valorii acestora.</td><td>Se acceptă</td></tr>
<tr><td></td><td>6</td><td>Indicatorii de monitorizare vor fi revizuiți prin prisma respectării criteriului de gen, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 386/2020. Programul va fi revizuit integral pentru a asigura integrarea perspectivei de gen în toate capitolele documentului, inclusiv prin</td><td>Se acceptă</td></tr>
</table>

		dezagregarea indicatorilor de impact, rezultat şi produs, acolo unde este posibil.	
	7	**Estimările privind costurile pentru implementarea acțiunilor** incluse în Planul de acțiuni vor fi detaliate prin indicarea codului programului sau subprogramului bugetar relevant, precum și prin repartizarea costurilor pe ani și pe surse de finanțare, inclusiv resursele provenite din asistența externă și costurile neacoperite.	***Se acceptă***
	8	**Termenul de realizare** al acțiunilor va fi indicat în format trimestru și an (de exemplu: trim. III, 2027).	***Se acceptă***
	9	Programul va fi completat cu **informații privind procesul de consultare a părților** interesate în etapa de elaborare, inclusiv prin indicarea părților interesate implicate și a instrumentelor utilizate pentru consultare (grupuri de lucru, mese rotunde, interviuri, sondaje sau alte forme de consultare).	***Se acceptă***
Autoritatea Națională de Integritate *Nr. 07/2958 din 27.03.2026*	1	Se recomandă completarea Programului cu o **delimitare mai clară a rolului ANI în domeniul antifraudă**, prin includerea expresă a atribuțiilor ce țin de, constatarea încălcărilor regimului juridic al incompatibilităților, schimbul de informații privind riscurile de integritate, prevenirea conflictelor de interese în gestionarea fondurilor publice.	***Se acceptă*** *În acest context atribuțiile ANI au fost completate și redactate în următoarea formă: Autoritatea Națională de Integritate (ANI) - autoritate publică independentă față de alte instituții publice, față de alte persoane juridice de drept public sau privat, precum și față de persoanele fizice, ce funcționează la nivel național ca structură unică. ANI asigură integritatea în exercitarea funcției publice sau funcției de demnitate publică, precum și constatarea încălcărilor regimului juridic al incompatibilităților, schimbul de informații privind riscurile de integritate, prevenirea*

			conflictelor de interese în gestionarea fondurilor publice;.
	2	Se recomandă includerea în Program a unor **măsuri privind evaluarea riscurilor de integritate în gestionarea fondurilor externe**, instruirea persoanelor responsabile de proiecte privind conflictele de interese și incompatibilitățile, instituirea mecanismelor de prevenire a conflictelor de interese în achiziții publice și proiecte finanțate din fonduri externe.	***Nu se acceptă*** *Mecanismul de prevenire a conflictelor de interese, instruirea persoanelor responsabile și riscurile de integritate sunt atribuțiile exclusive ale Autorității de Management și Autorității Naționale de Management.*
	3	Se recomandă **includerea explicită a ANI în schimbul de informații** privind riscurile de fraudă, mecanismele de raportare a neregulilor, elaborarea metodologiilor de prevenire a fraudelor prin instrumente de integritate.	***Se acceptă*** *A fost definită noțiunea de RNAF – Rețeaua Națională Antifraudă.*
	4	Programul trebuie să prevadă clar **delimitarea competențelor între Autoritățile și instituțiile publice componente ale RNAF**, respectiv ANI nu trebuie să fie inclusă în activități care prevăd acțiuni de investigare financiară, audit sau control financiar, deoarece acestea nu fac parte din competențele sale legale.	***Se acceptă*** *A fost revizuit rolul ANI ca instituție publică competentă a RNAF – Rețeaua Națională Antifraudă.*
Curtea de Conturi *Nr. 2/3-187-26 din 25.03.2026*	1	La **Capitolul II ”Analiza situației”**, se propune următoarea redacție cu referire la Curtea de Conturi: „Curtea de Conturi a Republicii Moldova (CCRM) - instituția supremă de audit a statului, care exercită controlul asupra modului de formare, administrare şi întrebuințare a resurselor financiare publice şi a patrimoniului public prin realizarea unor misiuni de audit public extern independente, credibile, transparente și de o calitate înaltă, în conformitate cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit, contribuind, astfel, la buna guvernare și bunăstarea cetățenilor.”	***Se acceptă***
Procuratura Generală *Nr. 4-1d/26-186 din 30.03.2026*	1	La **Capitolul II „Analiza situației”**, în alineatul în care Procuratura este descrisă ca instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătoreşti ce contribuie la înfăptuirea justiției, apărarea drepturilor, libertăților şi intereselor legitime ale persoanei, societăţii şi statului prin intermediul	***Se acceptă***

		procedurilor penale şi altor proceduri prevăzute de lege", se impun unele precizări de ordin normativ. În acest sens, potrivit art. 7 alin. (1) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, Procuratura este organizată ca un sistem unic, care include Procuratura Generală, procuraturile specializate şi procuraturile teritoriale. Prin urmare, în vederea asigurării coerenţei terminologice şi a corelării cu cadrul legal în vigoare, se propune revizuirea abrevierilor utilizate în text (PG, PA, PCCOCS) - astfel încât acestea să reflecte structura instituțională consacrată de lege.	
	2	Cu referire la **Obiectivul specific 8** - „Consolidarea proceselor de constatare, investigare, urmărire penală şi recuperare a prejudiciului", se constată că indicatorii propuși au, în principal, un caracter cantitativ, aceştia nefiind suficienți pentru a reflecta calitatea actului de urmărire penală şi eficiența finală a intervențiilor instituţionale. În acest context, se consideră oportună completarea setului de indicatori cu elemente de ordin calitativ, care să permită o evaluare mai complexă a performanței sistemului. În mod particular, se propune includerea unor indicatori precum rata condamnărilor în cauzele de fraudă, durata medie de examinare a cauzelor, precum și gradul efectiv de recuperare a prejudiciilor.	***Se acceptă*** *Obiectivul specific 8 a fost revizuit şi se prezintă în următoarea redacție: Consolidarea proceselor de constatare.*
Ministerul Afacerilor Interne Nr. 38/ 1228 din 30.03.2026	1	În versiunea propusă, **obiectivul nr. 2** (identificarea, analiza și gestionarea riscurilor de fraudă) este orientat în principal spre identificarea riscurilor în baza sesizărilor parvenite și a analizei surselor deschise, ceea ce indică o abordare concentrată mai mult pe constatarea și investigarea situațiilor deja produse. În acest context, considerăm necesară completarea cadrului existent prin integrarea unor mecanisme de analiză a vulnerabilităților și de evaluare a riscurilor, care să permită identificarea timpurie a deficiențelor şi evitarea apariției neregulilor. Astfel, analiza de risc, pentru a fi eficientă, trebuie să includă evaluarea proceselor de gestionare a fondurilor externe, identificarea punctelor vulnerabile și valorificarea datelor relevante, în vederea instituirii unor mecanisme de avertizare timpurie și a unei intervenții înainte de apariția neregulilor.	***Se acceptă*** *Prin indicatorul de monitorizare (metodologia aprobată care descrie mecanismul de sesizare) se va asigura identificarea timpurie a deficiențelor şi evitarea apariției neregulilor.*

Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor Nr. 03/2-04- 588 din 06.04.2026	1	Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții sau propuneri pe marginea acestuia.	
Centrul Național Anticorupție Nr. 06/2/6322 din 06.04.2026	1	Cu referire la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la Programul național antifraudă pentru anii 2026-2028 (număr unic 245/MF/2026), comunicăm lipsa de obiecții și propuneri.	
Centrul Național Anticorupție Nr. 06/2/6626 din 09.04.2026	1	La capitolul 2 din Program, aliniatul care prevede autoritățile și instituțiile publice componente ale RNAF, liniuța ce vizează Centrul Național Anticorupție urmează să fie expusă în următoarea redacție: „Centrul Național Anticorupție (CNA) – autoritate publică autonomă specializată în prevenirea, depistarea, cercetarea și curmarea actelor de corupție, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile, precum și recuperarea bunurilor infracționale”.	***Se acceptă***
	2	La capitolul 3 din Program, alineatul „Investigații și urmărirea penală”, textul „faptelor de corupție” urmează a fi substituit cu textul „actelor de corupție, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile”.	***Se acceptă*** *Componenta se exclude din program.*
	3	La pct. 1.2 „Obținerea accesului la toate SIA care conțin informații/ date despre beneficiarii asistenței externe” – în colonița „Instituții responsabile”, după textul „ICFS”, de completat cu textul „CNA”. Completarea este necesară pentru consolidarea capacităților instituționale ale Centrului Național Anticorupție, autoritate publică autonomă specializată în prevenirea și combaterea corupției, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile în domeniul, în ceea ce privește monitorizarea, analiza și gestionarea informațiilor privind fluxurile de asistență externă, în contextul prevenirii, depistării, cercetării și curmării infracțiunilor date în competența sa, și anume: - obținerea frauduloasă a mijloacelor din fonduri externe (art. 3321 din Codul penal); - delapidarea mijloacelor din fondurile externe (art. 3322 din Codul penal).	***Se acceptă***
	4	La pct. 2.2 „Monitorizarea publicațiilor presei, rețelelor sociale, rapoartelor independente etc., în vederea auto sesizării indicilor de fraudă” – la indicatorul de monitorizare „Mecanism de monitorizare pentru autosesizare aprobat”, termen de realizare nu poate fi unul permanent. Prin urmare, acesta necesită a fi substituit cu un termen limită de aprobare a repsectivul mecanism de monitorizare pentru autosesizare.	***Se acceptă***

	5	La pct. 3.4 „Ajustarea cadrului normativ în vederea constatării și investigării fraudelor, inclusiv din asistența externă” – în coloniţa 8 „Instituții responsabile” să fie inclus și CNA.	***Se acceptă***
	6	La pct. 7 „Consolidarea cooperării cu raportorii de nereguli și suspiciuni de fraudă” – propunem completarea cu o acțiune nouă – 7.2 „Asigurarea accesului la bazele de date ale instituțiilor raportoare în scopul investigării și prevenirii fraudelor financiare de către autoritățile competente”. În coloniţa 4, ca indicator de monitorizare propunem să fie „100% acces obținut”, în coloniţa 7 „Termen de realizare” să fie indicat „permanent”, iar în coloniţa 8 „Instituții responsabile” să fie enumerate ICFS și CNA.	***Se acceptă*** *Se include subacțiunea cu conținutul formulat în aviz cu indicatorul de monitorizare propus, iar instituția respopnsabilă se desemnează ICFS.*
Banca Națională a Moldovei Nr. 31-002/39/1589 din 01.04.2026	1	Se reiterează propunerile expuse în pct. 1-4, 6, 11, 15, 17, 19 din avizul BNM nr. 31-002/146/5872 din 17 noiembrie 2025 (se anexează).	***Se acceptă*** *Propunerile expuse în pct. 1-4, 6, 11, 15, 17, 19 din avizul BNM nr. 31-002/146/5872 din 17 noiembrie 2025 se includ separat în sinteză.*
	2	Cu referire la **acțiunea 1.2** din Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național antifraudă pentru anii 2026-2028, atragem atenția asupra existenței unor incertitudini cu privire la modalitatea de implementare a acțiunii, respectiv, volumul și categoria datelor vizate, în special în ceea ce privește accesul la Sistemele Informatice Automatizate gestionate de autoritățile publice membre ale RNAF, inclusiv Banca Naţională a Moldovei. Totodată, remarcăm importanța respectării cerințelor legale de protecție a informațiilor confidențiale (secret profesional sau alt secret ocrotit prin lege) în contextul implementării acțiunii respective.	***Se acceptă***
	3	Referitor la **acțiunea 9.1.** din planul de acțiuni, remarcăm ca element pozitiv crearea unui Sistem Informatic Automatizat (SIA) pentru monitorizarea și coordonarea antifraudă, ceea ce demonstrează orientarea spre digitalizarea mecanismelor naționale antifraudă. În acest context, semnalăm următoarele: a) Proiectul prevede crearea unui SIA care va procesa date sensibile privind cazuri de fraudă, nereguli, beneficiari ai asistenței externe și fluxuri financiare (obiectivul specific 9), precum și obținerea accesului la toate sistemele informatice care conţin date despre beneficiarii asistenței externe (obiectivul specific 1).	***Se acceptă*** *Proiectul de HG cu privire la SI „Monitorizare și coordonare antifraudă” este expediat spre consultare și avizare către BNM.*

		Cu toate acestea, **Capitolul VI** din program „Riscuri de implementare", nu se referă la riscurile de securitate cibernetică, de gestiune a datelor cu caracter personal și de securitate a infrastructurii digitale care urmează a fi creată conform proiectului. Nota de fundamentare nu abordează în **secțiunea 4.4.1 „Impactul asupra datelor cu caracter personal”**, deși proiectul implică procesarea centralizată și schimbul interinstituțional de date despre persoane investigate și fluxuri financiare între cele 14 autorități componente ale RNAF. În acest context, recomandăm completarea evaluării riscurilor cu riscurile de securitate cibernetică și de protecție a datelor, precum și integrarea cerințelor Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică și ale legislației privind protecția datelor cu caracter personal în conceptul SIA precitat. b) **Capitolul II „Analiza situaţiei”** din proiect, descrie detaliat problemele, cauzele și efectele care justifică programul, însă nu conține date cantitative, precum numărul de cazuri de fraudă sau nereguli detectate, valoarea prejudiciilor cauzate prin fraudă, tendințe. Direcția coordonare antifraudă (DCAF) din cadrul ICFS operează deja Registrul neregulilor și suspiciunilor de fraudă, iar datele din acest registru ar putea să fundamenteze analiza prezentată în proiect și să furnizeze o bază de referință pentru măsurarea ulterioară a progresului. Absența acestei baze de referință afectează și posibilitatea de cuantificare a indicatorilor stabiliți în program: de exemplu, „creșterea cu 10% a numărului de cazuri investigate" (Obiectivul specific 8) presupune existenţa unui nivel de referință cuantificat, pe care analiza de situaţie nu îl furnizează.	
Ministerul Justiției *Nr. 04/1-3489 din 30.03.2026*	1	La **pct. 4** din proiectul hotărârii se vor exclude textele „(în continuare – RNAF)” și „(în continuare – RNSF)”, abrevierile date urmând a fi detaliate în anexa în care se vor utiliza.	***Se acceptă***
	2	Anexa va fi completată cu **parafa de aprobare**, după cum urmează: „Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. ___/2026”.	***Se acceptă***
	3	La **capitolul I**: În introducere, în cuprinsul contextului general, se va indica corect denumirea Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene.	***Se acceptă***
	4	De asemenea, referitor la **utilizarea abrevierii „RM”**, precizăm că potrivit art. 54 alin. (1) lit. i) din *Legea nr. 100/2017cu privire la actele normative*,	***Se acceptă***

		exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire.	
	5	În cuprinsul „Temeiului juridic European” se va indica corect abrevierea denumirii Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).	***Se acceptă***
	6	De asemenea, se va indica corect denumirea Convenției elaborate în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană, privind protejarea intereselor financiare ale Comunităților Europene și denumirea completă a Deciziei (UE, EURATOM) 2020/2053 a Consiliului din 14 decembrie 2020 privind sistemul de resurse proprii ale Uniunii Europene și de abrogare a Deciziei 2014/335/UE, Euratom.	***Se acceptă***
	7	La referința la Regulamentul (UE) nr. 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021, de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență, textul „(MRR)” se va substitui cu textul „(în continuare-MRR)”. Obiecția dată este valabilă și pentru capitolul II după indicarea Directivei (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017, privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal. Astfel, textul „Directiva PIF” se va substitui cu textul „(în continuare Directiva PIF)”.	***Se acceptă***
	8	Cu referire la prevederile „care combat frauda și alte abateri care afectează interesele financiare ale statului, ale Uniunii Europene și ale partenerilor externi de dezvoltare”, textul „determină faptele ce constituie infracțiuni și prevede pedepsele ce se aplică infractorului, inclusiv articole care sancționează faptele de fraudă a mijloacelor din fonduri externe [art. 240 Utilizarea contrar destinației a mijloacelor din împrumuturile interne sau din fondurile externe, art. 332^1 Obținerea frauduloasă a mijloacelor din fonduri externe; art. 332^2 Delapidarea mijloacelor din fondurile externe]” se va revedea suplimentar având în vedere faptul că art. 240 din Codul penal prevede răspunderea penală pentru „Utilizarea necorespunzătoare a mijloacelor din împrumuturi interne sau din fonduri externe”.	***Se acceptă***
	9	La punctul ce se referă la Codul contravențional, cuvintele „include articole care sancționează” se vor substitui cu cuvintele „stabilește contravenții ce afectează”. Totodată, nu este clară relevanța trimiterii la contravențiile ce afectează activitatea autorităților publice. Adițional, textul luat între parantezele pătrate se va reda în măsura oferirii acestuia a unei structuri	***Se acceptă***

		logice și normative. Suplimentar, este de menționat că acesta nu corespunde în totalitate art. 402 alin. (1) din Codul contravențional, motiv pentru care urmează a fi adus în concordanță cu acesta.	
	10	Referințele le actele normative se vor expune ținând cont de prevederile art. 42 alin. (5) și art. 55 alin. (5) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, astfel încât la indicarea datei de adoptare a actului normativ să se indice numărul de ordine, ca element de identificare, la care să se adauge anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de o bară „/”, după exemplul „Hotărârea Guvernului nr. 271/2025”.	***Se acceptă***
	11	La **capitolul III** se va revizui utilizarea cuvintelor „anchetelor contravenționale, administrative și/sau penale” dat fiind că actele normative ce reglementează procedurile enunțate nu operează cu noțiunea de „anchetă”.	***Se acceptă***
	12	Suplimentar, Obiectivele specific se vor reformula pentru a fi SMART.	***Se acceptă***
	13	La **capitolul V** se va completa tabelul nr. 2 „Costuri pentru punerea în aplicare a Programului”. La fel, costurile se vor indica și în planul de acțiuni. În partea ce vizează structurarea/numerotarea dispozițiilor, este necesară conformarea proiectului prevederilor art. 52 din *Legea nr. 100/2017*. În acest sens, precizăm că cratima, „ •” și „ √” nu sunt specifice structurii punctului.	***Se acceptă***
	14	Referitor la **acțiunea 3.1** *„Analiza cazurilor gestionate pentru identificarea lacunelor legislative și prezentarea propunerilor de modificare/îmbunătățire a cadrului normativ”* menționăm că această analiză urmează a fi realizată de autorități care gestionează cazurile și asigură aplicarea legislației. Ministerul Justiției nu deține competența de prevenire, detectare, investigare și recuperare a prejudiciilor din fraude.	***Se acceptă***
	15	În ceea ce privește **acțiunea 3.4** *„Ajustarea cadrului normativ în vederea constatării şi investigării fraudelor, inclusiv din asistența externă”* solicităm substituirea termenului *„iunie 2026”* cu *„iunie 2027”,* având în vedere că termenul inițial nu este fezabil și există un risc semnificativ de nerealizare a acțiunii. De asemenea, se recomandă înlocuirea indicatorului de monitorizare *„legi modificate”* cu *„act normativ adoptat”*.	***Se acceptă***
	16	Având în vedere specificul distinct al **acțiunilor 8.1** *„Desfășurarea instruirilor specifice pentru practicienii de investigare/examinare și urmărire penală a cazurilor de fraudă”* și **8.2** *„Elaborarea*	***Se acceptă***

		criteriilor/indicatorilor care să asigure monitorizarea statistică eficientă a recuperării fondurilor fraudate”, propunem prezentarea separată a elementelor aferente fiecărei măsuri (indicatori de monitorizare, costuri, termen de realizare, instituții responsabile, etc).	*Obiectivul specific 8 a fost reformulat, fiind ajustat la procesul de constatare.*
	17	Cu referire la **acțiunea 8.1** *„Desfășurarea instruirilor specifice pentru practicienii de investigare/examinare și urmărire penală a cazurilor de fraudă”,* menționăm că potrivit prevederilor *Legii nr. 152/2006*, competența în domeniul formării profesionale a judecătorilor, procurorilor și altor specialiști din sectorul justiției aparține Institutului Național al Justiției. Prin urmare, Ministerul Justiției urmează a fi exclus din lista instituțiilor responsabile. Totodată, este necesară coordonarea acestei acțiuni cu Institutul Național al Justiției.	***Se acceptă*** *Obiectivul specific 8 a fost reformulat, fiind ajustat la procesul de constatare.*
	18	De asemenea, **indicatorii de monitorizare** *,,creșterea numărului de cazuri investigate și transmise organelor de urmărire penală cu 10% față de anul precedent; creșterea cu 10% valorii bunurilor indisponibilizate și recuperate în cazuri de fraudă și infracțiuni economico-financiare; aplicarea măsurilor asiguratorii în minimum 10 % dintre cazurile eligibile”* nu sunt corelați cu acțiunea propusă, întrucât nu reflectă în mod direct rezultatele acesteia. În cazul unor astfel de acțiuni, indicatorii relevanți vizează, de regulă numărul instruirilor organizate/numărul persoanelor instruite, etc..	***Se acceptă*** *Obiectivul specific 8 a fost reformulat, fiind ajustat la procesul de constatare.*
	19	Cu referire la **acțiunea 8.*2*** *,,Elaborarea criteriilor/indicatorilor care să asigure monitorizarea statistică eficientă a recuperării fondurilor fraudate*”, se va reține că Ministerul Justiției nu deține competențe în ceea ce privește elaborarea criteriilor de monitorizare statistică a recuperării fondurilor fraudate, atribuțiile respective revenind altor instituții cu mandat în domeniul colectării și analizei datelor statistice și al recuperării bunurilor infracționale. Totodată, se constată că pentru acțiunea menționată nu este prevăzut un indicator de produs clar definit. În acest sens, solicităm completarea cadrului de monitorizare prin includerea unui indicator relevant, cum ar fi *,,criterii/indicatori de monitorizare elaborați”*.	***Se acceptă*** *Obiectivul specific 8 a fost reformulat, fiind ajustat la procesul de constatare.*
Banca Națională a Moldovei Nr. 31-002/39/1589 din 01.04.2026	1	La Capitolul I, secțiunea „Context general”, alineatul cinci, în contextul prevederii necesității elaborării unui document național de viziune strategică pe termen lung pentru atingerea obiectivelor prevăzute în Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte și Uniunea	***Se acceptă***

		Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, atragem atenția asupra lipsei clarității prevederii menționate. În acest sens, conform redacției prevederii, înțelegem că se evocă necesitatea elaborării unei Strategii la nivel național ce ar contribui la atingerea obiectivelor menționate în Acordul de Asociere, în condițiile în care pct. 13 din Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică, stabilește că Strategiile sunt documente de politici publice care prezintă viziunea și descrie politicile publice ale autorității publice pe termen lung, iar potrivit pct. 16 din aceeași hotărâre, programul este definit ca un document de politici publice pe termen mediu. Astfel, reieșind din cele menționate, recomandăm menționarea expresă a faptului că Programul Național de Luptă Antifraudă (în continuare – PNAF) este un document de politici pe termen mediu. De asemenea, la ultimul paragraf al secțiunii, referitor la implementarea PNAF, în vederea fortificării clarității prevederii recomandăm precizarea semnificației sintagmei „ resurselor publice și externe”.	
	2	La capitolul I, secțiunea „Cadrul juridic/Temeiul juridic european”, recomandăm substituirea sintagmei „K3 din TFUE” cu sintagma „K3 din TUE”, în condițiile în care temeiul juridic menționat nu se regăsește în Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene ci în Tratatul privind Uniunea Europeană. În aceeași ordine de idei, recomandăm excluderea referinței la Regulamentul (UE, EURATOM) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr.1296/2013, (UE) nr.1301/2013, (UE) nr.1303/2013, (UE) nr.1304/2013, (UE) nr.1309/2013, (UE) nr.1316/2013, (UE) nr.223/2014, (UE) nr.283/2014 și a Deciziei nr.541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, EURATOM) nr.966/2012, întrucât acesta a fost abrogat și substituirea cu actul european în vigoare, respectiv Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii.	***Se acceptă***
	3	La Capitolul I, secțiunea „Temei juridic național”, în contextul menționării unor reglementări naționale în materia combaterii fraudelor, atragem atenția asupra ambiguității prevederilor clarificatoare aferente Codului contravențional și Codului vamal, în cuprinsul acestora fiind indicate	***Se acceptă***

		mențiuni generale care nu se pliază pe obiectul de reglementare a PNAF. În acest sens, recomandăm revizuirea redacțională a mențiunilor aferente Codului contravențional și a Codului vamal prin prevederea aspectelor concrete în materia măsurilor de combatere a corupției și a măsurilor antifraudă regăsite în Codurile menționate, similar mențiunilor exemplificative inserate la dispozițiile Codului penal.	
	4	La Capitolul II, secțiunea dedicată atribuțiilor autorităților/instituțiilor publice componente ale Rețelei Naționale Antifraudă, la paragraful dedicat Băncii Naționale, în vederea asigurării corespunderii cu prevederile art. 4 al Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, recomandăm revizuirea redacțională a prevederilor prin expunerea în următoarea redacție: „ Banca Națională a Moldovei (BNM), este persoană juridică publică autonomă, cu obiectivul fundamental de asigurare și menținere a stabilității prețurilor și care, în limita atribuțiilor sale, contribuie la stabilitatea sistemului financiar și sprijină politica economică generală a statului.”.	***Se acceptă***
	5	La Capitolul III, secțiunea „Investigații și urmărire penală”, în vederea fortificării clarității și înlăturării ambiguității, recomandăm revizuirea redacțională a prevederilor inserate, pentru a determina clar obiectul investigațiilor ce au legătură cu urmărirea penală, reieșind din multitudinea tipurilor de investigații existente în practică. În aceeași ordine de idei, recomandăm consultarea organelor de urmărire penală în privința redacției secțiunii respective, în condițiile în care PNAF nu poate impune organelor de urmărire penală obligația de a concentra urmărirea penală exclusiv asupra situațiilor de fraudă și manifestărilor de corupție.	***Se acceptă*** *Au fost aplicate modificări la Capitolul III.*
	6	La Capitolul III, obiectivul specific 9, în condițiile în care prin digitalizarea mecanismului de evidență si monitorizare a fraudelor se are în vedere înglobarea întregului ciclu antifraudă (prevenirea, constatarea, investigarea și urmărirea penală, recuperarea), recomandăm a se lua în considerare la implementarea măsurilor propuse: integrarea acestui mecanism cu alte registre existente la nivelul entităților (liniile fierbinți ale autorităților, investigații inițiate de Centrul Național Anticorupție, Rapoartele Curții de Conturi a Republicii Moldova, hotărâri de judecată etc.); asigurarea unei protecții adecvate a informațiilor aferente dezvăluirilor efectuate de avertizorii de integritate (asigurarea confidențialității identității persoanei, datelor și documentelor furnizate etc.), precum și includerea raportărilor	***Se acceptă*** *Proiectul de HG cu privire la SI „Monitorizare și coordonare antifraudă” este expediat spre consultare și avizare către BNM.*

		organelor abilitate ca urmare a controalelor/investigațiilor (de ex. Inspectoratul Control Financiar de Stat, Centrul Național Anticorupție).	
	7	La acțiunea 6.1 din Plan, reieșind din formularea prevederii, menționăm că instituțiile responsabile pot ajunge la formate de date și SLA-uri diferite, ceea ce blochează atât accesul din perspectiva mențiunilor din acțiunea 1.2 din Plan, cât și schimburile ulterioare. Astfel, recomandăm ca acțiunea 6.1 să prevadă expres anexe obligatorii privind formatul de date, clasificarea/retenția, temeiurile de prelucrare și confidențialitatea, timpi de răspuns și disponibilitate, ferestre de mentenanță și proceduri de gestionare a incidentelor.	***Se acceptă***
	8	La acțiunea 9.1 din Plan, recomandăm stabilirea expresă a cerințelor de securitate cibernetică, autentificare și control al accesului; auditare a accesărilor și trasabilitate a schimburilor de date; asigurare a redundanței și continuității serviciilor informatice critice. De asemenea, menționăm că definirea livrabilului „SIA funcțional" este prea generală, deoarece poate rezulta o platformă „funcțională" la nivel de interfață, dar dificil de integrat sau auditat. În acest sens, recomandăm ca documentul să precizeze explicit că „SIA funcțional" înseamnă existența de API-uri documentate, control de acces pe roluri, jurnalizare cu trasabilitate completă, interoperabilitate cu registrul neregulilor, capacități de validare pe baza taxonomiei prevăzute în acțiunea 6.3, cerințe minime de continuitate (definite RTO/RPO) și testare periodică de securitate. Menționăm că aceste măsuri vor face livrabilul verificabil și aliniat cu restul programului. În aceeași ordine de idei, comunicăm despre oportunitatea consultării BNM la etapa de proiectare a arhitecturii SIA, în măsura în care sistemul va implica acces sau interconectare cu infrastructuri financiare naționale.	***Se acceptă*** *Proiectul de HG cu privire la SI „Monitorizare și coordonare antifraudă" a fost expediat spre consultare și avizare către BNM.*
	9	În aceeași ordine de idei, remarcăm demersurile actuale de consolidare a cadrului legal național aplicabil implementării măsurilor restrictive internaționale (a se vedea, spre exemplu, proiectul de lege nr. 807/MJ/2025 privind consolidarea răspunderii penale a persoanei juridice și sancționarea încălcării măsurilor restrictive internaționale, care propune, printre altele, incriminarea faptelor de atribuire sau continuare a executării contractelor de achiziții publice cu un subiect al măsurilor restrictive internaționale sau cu entități controlate, direct sau indirect, de un asemenea subiect). În acest context, considerăm necesară completarea PNAF și a Planului cu un obiectiv și acțiuni suplimentare privind introducerea unor mecanisme	***Se acceptă*** Obiectivul general 3, acțiunea 3.4 include ajustarea cadrului normativ în vederea constatării și investigării fraudelor.

		robuste aplicabile în procesul de achiziții publice pentru identificarea si evaluarea eligibilității operatorilor economici și a beneficiarilor efectivi ai acestora, ținând cont, printre altele, de măsurile restrictive internaționale aplicate în raport cu aceștia.	
Expertizare			
Centrul Național Anticorupție Nr. 06/2/10342 din 08.06.2026	1	Prin prezenta, cu referire la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la Programul național antifraudă pentru anii 2026-2028 (număr unic 245/MF/2026), în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsă de obiecții și propuneri suplimentare. Totodată, reieșind din prevederile articolului 28 din Legea integrității nr.82/2017, coroborat cu prevederile articolelor 2, 24 și 36 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, menționăm că proiectul prenotat constituie un document de politici și planificare, fapt pentru care nu este pasibil de expertiza anticorupție. Conform articolului 28 alineatul (2) litera a) din Legea integrității nr.82/2017, „Agenții publici și entitățile publice cu drept de inițiativă legislativă, alte entități publice care elaborează și promovează proiecte de acte legislative și normative, precum și Secretariatul Parlamentului, în cazul inițiativelor legislative ale deputaților, au obligația de a supune expertizei anticorupție proiectele de acte, cu excepția documentelor de politici și documentelor de planificare”.	***Se ia act.***
Ministerul Justiției Nr. 04/1-6329 din 09.06.2026	1	În introducere, în cuprinsul contextului general, se va indica corect denumirea Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene.	***Se acceptă***
	2	În introducere, la temeiul juridic național referitor, la referința la art. 240 din Codul penal nr. 985/2002, atragem atenția că articolul menționat prevede răspunderea penală pentru „Utilizarea necorespunzătoare a mijloacelor din împrumuturi interne sau din fonduri externe”. Astfel, se va indica denumirea corectă a articolului.	***Se acceptă***
	3	La capitolul III, obiectivele specifice se vor reformula pentru a fi SMART. Totodată, la obiectivul specific 8 referitor la utilizarea sintagmei „organele de anchetă” atragem atenția că Codul contravențional nr. 218/2008 la art. 393 operează cu noțiunea de „agent constatator”, iar prevederile art. 55 din Codul de procedură penală nr. 122/2003 utilizează noţiunea de „organ de urmărire penală” (obiecție valabilă în tot cuprinsul proiectului).	***Se acceptă***
	4	Numerotarea elementelor structurale urmează a fi uniformă în tot cuprinsul proiectului.	***Se acceptă***

Reavizare			
Ministerul Afacerilor Interne Nr. 38/2243 din 02.06.2026	1	Ministerul Afacerilor Interne a examinat repetat, în limitele competențelor funcționale, proiectul hotărârii Guvernului cu privire la Programul național antifraudă pentru anii 2026 - 2028 (număr unic 245/MF/2026) și comunică faptul că își menține poziția expusă în avizul nr. 38/1228 din 30 martie 2026, observațiile și propunerile formulate anterior rămânând valabile. Totodată, în urma analizei versiunii actualizate a proiectului și a materialelor aferente, nu au fost identificate elemente noi care să justifice revizuirea poziției exprimate anterior.	***Se acceptă***
Banca Națională a Moldovei Nr. 31-002/84/2899 din 08.06.2026	1	Cu referire la **Obiectivul specific 2** (partea descriptivă) aferent valorificării semnalărilor anonime, atragem atenția asupra următoarelor aspecte: - Potrivit alin. (1) al art. (6) din Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate „dezvăluirea de încălcare a legii cuprinde, cel puţin, următoarele: numele, prenumele și datele de contact ale angajatului care efectuează dezvăluirea, locul de muncă, subdiviziunea în care activează, funcţia ocupată, contextul profesional în care au fost obţinute informaţiile, persoana vizată în dezvăluire, dacă aceasta este cunoscută, descrierea faptei susceptibile să constituie o încălcare a legii în cadrul entităţii publice sau al entităţii private, după caz, probele în susţinerea raportării, data și semnătura.” - La fel, conform alin. (2) al art. 6 din Legea nr. 165/2023, „prin derogare de la prevederile alin.(1), dezvăluirea de încălcare a legii care nu cuprinde numele, prenumele, datele de contact sau semnătura angajatului care efectuează dezvăluirea se examinează și se soluţionează în măsura în care conţine suspiciuni rezonabile de ameninţări la securitatea naţională și ordinea publică. Totodată, informaţia anonimă, oferită în cadrul altor tipuri de dezvăluiri privind încălcări ale legii, poate fi verificată de autoritatea competentă în vederea autosesizării sau, după caz, conform prevederilor legislaţiei”. - Potrivit prevederilor art. 76 alin. (1) din Codul administrativ al Rep. Moldova „petiţiile anonime sau cele depuse fără indicarea adresei poștale sau electronice a petiţionarului nu se examinează”. Prin urmare, recomandăm examinarea oportunității ajustării părții descriptive a Obiectivului specific 2 în partea ce vizează semnalările anonime.	***Se acceptă***

	2	La **Obiectivul specific 4** (partea descriptivă), cu referire la indicatorul „1. Analiza efectuată”, recomandăm reformularea acestuia în vederea asigurării corespunderii indicatorului de monitorizare cerințelor prevăzute la pct. 18.5 din Regulamentul cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 386/2020, inclusiv se va preciza obiectul analizei.	***Se acceptă***
	3	La **Obiectivul specific 6** (partea descriptivă), cu referire la indicatorul „2. Corespondență remisă”, se propune reformularea acestuia în vederea asigurării caracterului măsurabil al indicatorului. În ceea ce privește indicatorul „3. ședințe organizate”, recomandăm corelarea acestuia cu indicatorul setat la acțiunea 6.4 din Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național antifraudă pentru anii 2026-2028.	***Se acceptă*** *Indicatorul a fost reformulat în conformitate cu prevederile HG nr. 306/2025 și se prezintă în următoarea redacție „Corespondență oficială expediată și recepționată”.*
	4	Cu referire la **Obiectivul specific 9** și **acțiunea 9.1** din Planul de acțiuni, înțelegem că prin funcționalitatea Sistemului informatic automatizat pentru monitorizarea și coordonarea antifraudă se va acorda acces tuturor autorităților naționale componente ale RNAF.	***Se acceptă*** *SIA MCAF a fost prezentat către BNM pentru avizare.*
	5	În ceea ce privește completarea Planului de acțiuni aferent Programului national antifraudă pentru anii 2026-2028 cu **acțiunea 7.2** „Asigurarea accesului la bazele de date ale instituțiilor raportoare în scopul investigării și prevenirii fraudelor financiare de către autoritățile competente”, remarcăm importanța respectării cerințelor legale de protecție a informațiilor confidențiale (secret profesional sau alt secret ocrotit prin lege). În acest sens, reieșind din pct. 27.13.1 al Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului Național Antifraudă, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 271/2025, menționăm că BNM asigură schimbul de informații potrivit legilor aplicabile inclusiv ținând cont de dispozițiile legale cu privire la secretul profesional sau alt secret ocrotit prin lege.	***Se acceptă*** *Accesul către sistemele informaționale se va efectua în conformitate cu memorandumul de colaborare semnat între BNM și ICFS, cu respectarea cadrului legislativ aplicabil privind protecția datelor cu caracter personal, secretului comercial și profesional. Totodată acțiunea 7.2 prevede accesul către SIA a raportorilor suspiciunilor de nereguli și fraude.*